

på konferencen afgivne erklæringer, som måtte være irrelevante, når spørgsmålet diskuteredes i FN. Det blev fra flere afrikanske Commonwealth-landes side understreget, at de kun havde tiltrådt Commonwealth-communiquet for at undgå, at Commonwealth blev sprængt.

Generaldebattens indlæg var i hovedsagen koncentreret om to emner: 1) de hidtidige sanktioners ineffektivitet og deraf afledede krav om skærpede forholdsregler samt 2) uroen over og fra mange sider fordømmelsen af de mellem London og Salisbury førte underhåndshandlinger. I direkte fortsættelse af påvisningen af de hidtil iværksatte foranstaltningers ineffektivitet fremsattes af en lang række afro-asiatiske lande krav om, at Storbritannien tog magt i anvendelse over for oprørsregimet. Der blev fra de flestes side — ligesom under forrige Generalforsamling — draget sammenligninger med Storbritanniens handlemåde i andre koloniterritorier, hvor Storbritannien ikke havde været sen til at indsætte militære styrker, når det drejede sig om at bekæmpe indfødte oprørsbevægelser. Ligeledes i forbindelse med de økonomiske sanktioners ineffektivitet omtaltes og fordømtes de udenlandske økonomiske interessers aktivitet og indflydelse i Sydrhodesia, som var en af hovedårsagerne til sanktionernes påståede sammenbrud. En lige så væsentlig faktor hertil var samarbejdet mellem Smith-regimet, Sydafrika og Portugal, „the unholy alliance“, som ligeledes fordømtes i de skarpeste vendinger.

På baggrund af de mellem London og Salisbury i oktober 1966 pågående forhandlinger, og det faktum, at der intet offentligjordes om disse forhandlingers forløb og indhold, samt at Ian Smith ifølge pressemeddelelser skulle have udtalt, at uoverensstemmelsen mellem London og Salisbury havde nået et klimaks, opfordredes Storbritannien af udvalget til at give en redegørelse for den seneste udvikling. Da det fra britisk side udtaltes, at en sådan redegørelse først ville fremkomme mod debattens slutning, fremlagde den afro-asiatiske gruppe den 21. oktober 1966 et *resolutionsforslag af foreløbig karakter*, i hvilket det 1) med alvor bemærkes, at forhandlingerne mellem London og Salisbury vil afskære Zimbabwes folk fra deres umistelige rettig-

heder, 2) som endvidere *fordømmer* ethvert arrangement mellem London og Salisbury, som ikke anerkender Zimbabwes befolknings ret til selvbestemmelse og uafhængighed, og 3) som på ny *bekræfter* Storbritanniens forpligtelse til at overføre magten til Zimbabwes folk på basis af princippet om almindelig valgret. Resolutionen sattes efter forslagsstillernes ønske til afstemning umiddelbart efter forelæggelsen og vedtoges med stemmetallet 78 for, 2 (Portugal og Sydafrika) imod, medens 9 (herunder alle de nordiske lande) afstod; en række vestlige lande deltog ikke i afstemningen med den begrundelse, at der ikke havde været tid til at indhente instruktion. De nordiske lande udtalte alle i stemmeforklaringer, at de, selv om der var mange elementer i forslaget, som de kunne støtte, måtte afstå, da der ikke havde været tid til at indhente instruktion. Resolutionen (res. 2138) vedtoges dagen efter i plenarforsamlingen med 86 stemmer for, 2 (Portugal og Sydafrika) imod, medens 18 (de vestlige lande, herunder alle de nordiske, samt Argentina) afstod. Man afstod fra *dansk* side, fordi man ikke kunne tilslutte sig den ukvalificerede udtalelse om de mellem London og Salisbury pågående forhandlinger uden nærmere kendskab til disses indhold.

Efter en fortsættelse af debatten forelagdes den 2. november 1966 af en række afro-asiatiske lande et forslag til en *substans-resolution* vedrørende Sydrhodesia. I sin forelæggelsestale udtalte *Kenyas* ambassadør, at den foreliggende resolution skulle hjælpe Storbritannien til at tage de nødvendige skridt for at kunne styrte Smith. De partielle økonomiske sanktioner havde været ineffektive på grund af Portugals og Sydafrikas manglende samarbejde, og resolutionsforslaget anmodede derfor Storbritannien om at tage alle nødvendige skridt, herunder brug af magt, til at bringe det ulovlige regime til ophør.

Resolutionsforslaget understreger i sin præambulære del på ny den alvor, hvormed man betragter følgerne af de mellem Storbritannien og oprørsregimet førte „pour-parlers“ for Zimbabwes afrikanske befolkning; det noterer med alvor den stadig voksende, skadelige rolle, som udenlandske finansinteresser spiller i Sydrhodesia, og hvis støtte til regimet udgør en hindring